

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V srédo 26. Sušca. 1845.

List 13.

Posvečenje.

Žareče sonce je slovó jemalo
Od dneva, kter'ga milo je ogrevalo,
Skrivavši za večerne se goré;
Ozirajo nazaj se žari zlati,
Ter blagi zadnjič zemlji pozdrav dati,
Oblakov sterme stene rumené.

Zdej moč neznana m' serce vabi, žene
Sprehajati poleg dobrave se zelene,
Svitlost noči na prostim ogledvat';
In v misli mnogotere b'lo vtopleno
Serce, ki mu je bilo perpušeno,
Svetá lepoto v nočnim mrak' spoznat'.

V oblakov namreč sim zagledal redu
Podobo rajske, čudapolno ogledu,
Strašivši silno me samotniga;
Obličeje njeno čela krog oviti
Leskečih žarov lepi venec kití —
Imé bliši se v njim „Slovenija.“

Al dalej nisim mogel več prestati,
Perkazni čudne dalej ne ogledvati,
Podí me v nagli beg neznana moč;
In komej v tek po ravni se planjavi
Sim spustil — glej! tekočiga me vstavi
En glas prijetni mi takó rekoč:

„Nazaj obeni se, moj sin predragi!
Ne delaj žalosti več mater' blagi,
Ki dolgo, dolgo nisi je poznal;
Že mnogotero sim te obdarila,
Ze od mladosti jezik svoj učila,
At ti le ptujce si okol iskal.“

„Komú sercé hitrejši le ne bije,
Komú gorkejši soluce le ne sije,
Ko drage domacije stisi imé?
Tam ki mladenč iz decka raste gori,
Ki iz mladenča čversti mož izzori —
Oh, ktir'ga za to ne kipi sercé!“

„Glej sinov krog nebrojeno število,
K se trudjo radi za Slovenio milo,
Goreči za svoj jezik presladak:
Zató z slovenskim duham volni
Tud' ti oserče sroje si napolni,
De za Slovenjo draga boš gorak.“

To govorivši je perkazen zala
Ko bliska nagliga svitlost zbežala,
In več nje rajskega ni b'lo sledú —
In glej! radosti sladke v moje žile
Do domacije so se mi razlike —
V rodoljubov biti čem redú! Šmarski.

Za kmetijstvo visoko zasluženi možje.
Njh ekscelencija, žlahten gospod Juri Haulik, škof v Zagrebu.

Pod tem nadpisam smo v 8. listu kmetijskoga časopisa (Oeconomiche Neuigkeiten und Verhandlungen) potopis brali, kteri nam pové, kakó velike zasluge imajo Njh ekscelencija, milostljivi Zagrebški škof za prid kmetijstva na Hrovaškim. Kér vémo, de bo to popisovanje vsim našim bravcam po volji, jim ga tukaj okrajšaniga podamo.

„Na svojim popotovanju po Ogerski deželi“ — beremo v imenovanim potopisu — „sim lanjsko jesen tudi na Hrovaško in sicer do Zagreba prišel. Cela hrovaška dežela je lepa, rodovitna dežela; nje nar lepsi in nar rodovitniši del je pa Zagorje. Doline in griči, gojzdi in njive, travniki in vino-

gradi, se tukaj takó lepo verstijo, de je veselje popotovati po teh krajih. Grajšinske zemliša niso prevelike, vasi je malo in so tudi majhne. Hiše (kuće) kmetov posamezno stojé, večidel v sredi polja, travnikov, nogradov i. t. d. Vino, turšica, pšenica in ajda so poglaviti pridelki hrovaške dežele. Živinoreja je bolji tukaj, ko na Ogerskim; vidi se pa posebno veliko lepih in dobro rejenih goved in prešičev. Goveda so srednje velikosti in večidel rudečkaste farbe; prešiči so černi in podolgastiga života. Konji so sploh majhni, tote žlahtniga plemena in terdniga jedra. Ovac je malo. Polja ne pustijo v prahi (na ugaru) ležati; druga setev je sploh ajda; po turšici večidel pšenico sejejo. Ko bi pa kmetje tukaj še bolj pridni bili, bi vših pridelkov na kupe bilo.“

„Sedajni čas se je, kakor povsod, tudi pri kmetovavcih na Hrovaskim, duh napredovanja zbudil